

אָיט אימא עד שתהא פורקת. דס"א שמינה אוכלת אלה
 כשהיא רואה הגפן נפמיה אזל כשמינה רואה שהגפן עליה
 או בעגלה אינה אוכלת ואע"ג דנעמא דחסימה לאו משום דחזיא
 ומנטערט הוא י"קמ"ל דלא קאי אמפני שהנח אבידה דמן הדין
 אוכלת אלא מילתא בנאפי נפשיה הוא:
אִיבָעִית אימא ררב איבא

HebrewBooks.org | Moznani Publisher

פ א ב מיי פ"ב מה' ספרות ה' א סג
לאון קדד טוש"ע ח"מ ס'
של סעיף א:
פ ג ד ה מיי שס פ"ב
ה' יא סג עשין א'
טוש"ע ח"מ ס' של סעיף
ז:
פ ה ז ט שס כהג"ה:
פ ח ט י מיי שס ה'
יג ד טוש"ע שס
סעיף טז:

תורה אור השלם
1 כי תבא בכרם רעף
ואכלת ענבים בנפשך
שבעך ואל בליך לא
תתן: דברים כג כה

מוסף רש"י
אף פועל אם חסמת.
קצת דמים שלא לאכול או
בחוקה, פטור. מלאו דלא
תחסוס (לעיל פה:).

וְיֹתֵר עַל שְׂכָרוֹ. לְקַמֵּן יִלְךָ מִכִּנְפֶּשֶׁךָ
שֶׁבִשְׂכִירֹתָו שְׂמוֹסֵר נִפְשׁוֹ עָלָיו לַעֲלוֹת
בְּצִלְיָן אוֹ בְּמָקוֹם כְּסֵהוּ: וַיְהִי כִּסּוּס
וַיֵּאָהֵב הַפֶּסַח צִנְיָו. שְׂמַנְעוֹ לְשׁוֹכְרוֹ
לְמַלְאֲכָתּוֹ: **גְּבו' אֵצֶל מַלְמָדִין.** אוֹמְרִין
לּוֹ דְּרַךְ עֲנָה הוֹנֵגת: **לֹא שְׂכָרוֹ אֵלָּא**
לְצִנּוֹר אֶשְׁכּוֹל אַחֵר. אוֹכְלוֹ לְאֹתוֹ
אֶשְׁכּוֹל: **ס"ח אֵיךְ לִיךְ דְּרַב אֲסִי.**
וְהָיָה כִּפְעֵל אוֹכֵל קִישׁוֹת שְׂכִיר לְבָדָה
וְהָיִין עַד וַאֲפ"י הֵיא שׁוּה דִּיאָר וְהָתָא
רַבִּי אֲלֵעָזָר לְמִימַר צִין שְׂהִיא לְבָדָה
צִין שְׂכָרוֹ לֶה וְלַחֲבָרוֹתֶיהָ אִם שׁוּה
וְיֹתֵר עַל שְׂכָרוֹ לֹא יִשְׁלַכְנָהּ וְהָתָא רַבֵּן
בְּחַרְהֵי לְמִימַר וְיֹתֵר עַל שְׂכָרוֹ מוֹתֵר
הוּא לֹאֲכֹל אִם שְׂכִיר יוֹם הוּא אֵצֶל
שְׂכָרוֹ לְקִישׁוֹת לְבָדָה לִית לְהוֹ דְּרַב
אֲסִי: **אֲפ"י לֹא צָרָה.** שְׂכָרוֹ לְכָל הַיּוֹם
וְהָיָה לְאֲכֹל אֶשְׁכּוֹל אֶשְׁכּוֹל: שְׂכָרוֹ:

הגהות הגר"א
[א] רש"י ד"ה ת"ק ל"ל
 כו'. נ"ב אבל הרא"ש
 מפרש להיפך וכשיטתו
 פסקם צבולה כחכמים
 וכו"ד הר"ק' ורמב"ם
 שהשיטתו להטו מיימרי דרב
 אפי': **[ב]** רום' ד"ה אה.
 שלא זיכה כו'. נ"ב דלא
 כרש"י ד"ה לדידיה. טור:

וּמִהֶלֶךְ כְּעוֹשָׂה מַעֲשֵׂה דָמוֹ: וּבַחֲמוֹר כִּשְׁהִיא פוֹרֶקֶת: כִּשְׁהִיא פוֹרֶקֶת מִהֵיבֵן אֲכָלָה אִימָא יַעֲד שְׁתָּהָא פוֹרֶקֶת תְּנִינָא לְהָא דִּתְנִי רַבְנָן הַחֲמוֹר וְגַמְלָא אוֹכְלִים מִמִּשְׁאֵי שְׁעָל גְּבִיהֶן וּבִלְבָד שְׁלֵא יִטּוֹל בִּידוֹ וַיֹּאכִלֵם: **מִתְנִי**: אוֹכֵל פּוֹעֵל קִישוּת אִפִּילוּ בְּדִינָר כּוֹתֶבֶת וּאִפִּילוּ בְּדִינָר ר' אֱלֵעָזָר חֲסִמָא אוֹמֵר לֹא יֵאָכֵל פּוֹעֵל יִתֵּר עַל שְׂכָרוֹ וְחֲכָמִים יִמְתִּירֵין אֲבָל מִלְמַדִּין אֵת הָאָדָם שְׁלֵא יֵהָא רַעֲבֶתָן וַיֵּהָא סוּתָם אֵת הִפְתָּח בִּפְנֵיו: **גַּמ'** חֲכָמִים הֵינּוּ תִנָּא קָמָא אִיכָא בִּינִייהוּ אֲבָל מִלְמַדִּין לִתְנָא קָמָא לִית לִיהּ מִלְמַדִּין לִרְבָּנָן אִית לֵהּ מִלְמַדִּין אִיבִיעִית אִימָא אִיכָא בִּינִייהוּ יִדְרֵב אִסִּי דְאָמַר רַב אִסִּי אִפִּילוּ לֹא שְׂכָרוֹ אֵלֹא לְבַצּוֹר אֲשִׁכּוֹל אַחַד אוֹכְלוֹ וְאָמַר רַב אִסִּי אִפִּילוּ לֹא בַצֵּר אֵלֹא אֲשִׁכּוֹל אַחַד אוֹכְלוֹ וְצָרִיכָא דְאִי אֲשִׁמְעִין הָךְ קָמִייתָא מוֹשׁוֹם דְּלֹא אִיכָא לְמִיתֵב לְכִלְיוֹ שֶׁל בַּעַל הַבֵּית אֲבָל הֵיכָא דְאִיכָא לְמִיתֵב לְכִלְיוֹ שֶׁל בַּעַל הַבֵּית אִימָא וְלִיתֵב בְּרִישָׁא וְהָדָר לִיכּוֹל וְאִי אֲשִׁמְעִין בְּהָא דְאִפְשָׁר לְקִיּוּמִי לְבַסּוֹף אֲבָל הֵיכָא דְלֹא אִפְשָׁר לְקִיּוּמִי לְבַסּוֹף אִימָא לֹא צָרִיכָא אִיבִיעִית אִימָא אִיכָא בִּינִייהוּ יִדְרֵב דְאָמַר רַב מִצְאֵתִי מְגִילַת סְתָרִים בִּי רַבִּי חֲיִיָּא וְכָתוּב בָּהּ אִיסִּי בֶן יִהוּדָה אוֹמֵר יְכִי תִבָּא בְּכֶרֶם רַעֲךָ בְּבִיאַת כָּל אָדָם הַכְּתוּב מְדַבֵּר וְאָמַר רַב לֹא שִׁבַּק אִיסִּי חֲיִי לְכָל בְּרִיָּה אָמַר רַב אֲשִׁי אֲמַרְתִּיהָ לְשִׁמְעֵתָא קָמִיהָ יִדְרֵב כְּהָנָא ⁽⁶⁾ דְּלִמָּא בְּעוֹשִׂין בְּסַעֲוֹדָתָם דַּעֲבָדוּ וְאֲכָלוּ אָמַר לִי אִפִּילוּ הָכִי נִיחָא לִיהּ לֹאִינִישׁ לְאוּגֵר אַגּוּרִי וְנִקְטָפְתִּיהָ לְפִרְדִּיסִיהָ וְלֹא נִיתוּ כּוֹלֵי עֵלְמָא וְאֲכָלוּ לִיהּ אִיבִיעִיא לֵהּ פּוֹעֵל מִשְׁלוֹ הוּא אוֹכֵל אוֹ מִשְׁלֵי שְׁמִים הוּא אוֹכֵל לְמֵאִי נִפְקָא מִינָהּ דְאָמַר תְּנוּ לְאִשְׁתִּי וּבְנֵי אִי אֲמַרְתָּ מִשְׁלוֹ הוּא אוֹכֵל יֵהִיבִינָן לֵהּ אֵלֹא אִי אֲמַרְתָּ מִשְׁלֵי שְׁמִים הוּא אוֹכֵל יִלְדִידִיהָ זָכִי לִיהּ רַחֲמֵנָא לְאִשְׁתּוֹ וּבְנֵיו לֹא זָכִי לֵהּ רַחֲמֵנָא מֵאִי תָא שְׁמַע אוֹכֵל פּוֹעֵל קִישוּת וּאִפִּילוּ בְּדִינָר כּוֹתֶבֶת וּאִפִּילוּ בְּדִינָר אִי אֲמַרְתָּ מִשְׁלוֹ הוּא אוֹכֵל אוּגֵר בְּדִנְקָא אֲכִיל בּוּזָא וְאֵלֹא מֵאִי מִשְׁלֵי שְׁמִים הוּא אוֹכֵל סוֹף סוֹף אוּגֵר בְּדִנְקָא אֲכִיל בּוּזָא אֵלֹא מֵאִי אִית לָךְ לְמִימֵר רַחֲמֵנָא זָכִי לִיהּ הָכָא נָמִי רַחֲמֵנָא זָכִי לִיהּ תָא שְׁמַע ר' אֱלֵעָזָר חֲסִמָא אוֹמֵר לֹא יֵאָכֵל פּוֹעֵל יוֹתֵר עַל שְׂכָרוֹ וְחֲכָמִים יִמְתִּירֵין מִתְרִיבֵין מֵאִי לֹא בְּהָא

כלומר קנסה הוא דקנסיהו שיתנע
עמנו מלהשכיר לענבים: קא נסיב
לה. גמרא קרא דפועל ועולם ה' רבנן
היא וקרא אסמכתא בעלמא:
לקיום. לייבשן בשדה לעשות קציעות:
הרי

אין שומעין לו ואי אמרת משלו הוא אוכל אמאי אין שומעין לו מאי פועל נזיר והתניא פועל ה' מידי
גבי הדדי תניין תא שמע מנין לפועל שאמר תנו לאשתי ובני שאין שומעין לו שנאמר ואל כללך לא תתן
וכי תימא הכי נמי נזיר אי הכי משום אל כללך לא תתן משום לך לך אמרין נזירא הוא אין הכי
נמי ואידי דקתני לה בלשון פועל קא נסיב לה קרא דפועל תא שמע ה' השוכר את הפועל לקצות בתאנים
הרי